

ESBORRANY DE L'AVANTPROJECTE DE LLEI QUE REGULA L'ACCÉS A L'ENTORN DE LES PERSONES AMB DISCAPACITATS USUÀRIES DE GOSSOS D'ASSISTÈNCIA

14-07-08 (esmenes a la versió 16-6-08)

PREÀMBUL

La Constitució Espanyola reconeix, en el seu art. 14, que els espanyols són iguals davant la llei, sense que pugui prevaler cap discriminació per raó de naixement, raça, sexe, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social. També estableix a l'art. 9.2 que correspon als poders públics promoure les condicions per tal que la llibertat i la igualtat de l'individu i dels grups en els quals s'integra siguin reals i efectives, remoure els obstacles que impedeixin o dificultin la seva plenitud i facilitar la participació de tots els ciutadans en la vida política, econòmica, cultural i social. I finalment, l'art. 49 conté el manament perquè els esmentats poders públics realitzin una política d'integració de les persones amb discapacitats, a les quals es prestarà l'atenció especialitzada que requereixin, i les empararan especialment en la consecució dels drets reconeguts a la pròpia Constitució.

L'Estatut d'Autonomia de Catalunya preveu, al seu article 4.2, que els poders públics de Catalunya han de promoure les condicions perquè la llibertat i la igualtat dels individus i dels grups siguin reals i efectives i facilitin la participació de totes les persones en la vida política, econòmica, cultural i social. Així mateix, l'article 24.2 determina que les persones amb necessitats especials per mantenir l'autonomia personal en les activitats de la vida diària tenen dret a rebre l'atenció adequada a llur situació, d'acord amb les condicions que legalment s'estableixen. I, a l'article 40.5, encarrega als poders públics que garanteixin la protecció jurídica de les persones amb discapacitats, promoguin llur integració social, econòmica i laboral i adoptin les mesures necessàries per suplir o complementar el suport de llur entorn familiar directe.

L'article 166.1 de l'Estatut atribueix a la Generalitat de Catalunya la competència exclusiva en matèria de serveis socials. Aquesta competència ha donat pas a l'aprovació de la Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials, que configura els serveis socials com un conjunt d'intervencions que tenen com a objectiu garantir les necessitats bàsiques dels ciutadans, posant atenció en el manteniment de llur autonomia personal. Val a dir que aquesta Llei incorpora en el catàleg de serveis i prestacions socials la possibilitat de crear altres prestacions de suport a l'accessibilitat, de supressió de barreres arquitectòniques i de la comunicació, com seria la prestació d'ajuda del gos d'assistència per a persones amb discapacitat.

En l'àmbit estatal, la Llei 13/1982, de 7 d'abril, d'integració socials dels minusvàlids és el reflex d'aquest procés per a l'assoliment dels objectius constitucionals.

De la mateixa manera, la Llei 51/2003, de 2 de desembre, d'igualtat d'oportunitats, no discriminació i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat, coneguda com la "LIONDAU", estableix un marc legal ampli i general. Aquesta llei es fonamenta i posa de relleu els conceptes de: "no discriminació, acció positiva i accessibilitat universal".

A Catalunya la Llei 20/1991, de 25 de novembre, de promoció de l'accessibilitat i de supressió de barreres arquitectòniques, incorpora el concepte d'ajuda tècnica, com un altre mitjà, complementari o suplementari de la supressió de barreres arquitectòniques per poder accedir i gaudir de l'entorn, si bé no fa esment d'un altre tipus d'ajuda, absolutament necessària per a moltes persones amb diferents tipus de discapacitat, per a assolir la seva integració, per a l'accés als entorns i per a la realització de les activitats de la vida diària, que hom pot definir amb el concepte reconegut internacionalment com "servei d'ajuda animal per a persones amb discapacitats físiques, sensorials o determinades malalties".

Als efectes d'aquesta llei, el servei d'ajuda animal que es pretén regular és el realitzat mitjançant els genèricament denominats "gossos d'assistència", dins dels quals es troben els diferents tipus segons les diverses discapacitats dels usuaris als que donen suport. La seva denominació i classificació segueix els criteris convinguts internacionalment.

La promulgació de la Llei 10/1993 de 8 d'octubre, que regula l'accés a l'entorn de les persones amb disminució visual acompanyades de gossos pigall, és un exponent clar d'aquest servei d'ajuda animal, si bé només refereix el seu marc jurídic a les persones usuàries amb aquesta discapacitat específica.

De la mateixa manera que es constata dia a dia la necessitat que tenen les persones amb discapacitat visual d'utilitzar un gos pigall, es fa igualment palès la que tenen altres persones amb discapacitat auditiva, física, amb autisme o determinades malalties, de ser assistits per gossos especialment ensinistrats per a guiar-les, ajudar-les en la realització de les tasques de la vida diària o avisar-les de perill o d'atacs imminents. Per tant es fa necessari definir un àmbit jurídic comú per a totes aquestes persones amb diferents discapacitats que precisen gossos d'assistència.

D'altra banda, el buit legal existent ha provocat la no existència de cap regulació respecte de l'ensinistrament i cura d'aquests gossos; en conseqüència, és necessària la regulació de l'ensinistrament i cura dels gossos d'assistència, així com la dels centres ensinistradors.

Igualment, la llei estableix la necessitat de regulació de la figura professional d'ensinistrador de gossos d'assistència mitjançant l'obtenció d'una qualificació professional del Catàleg de Qualificacions Professionals de Catalunya.

No són objecte d'aquesta llei els denominats gossos de teràpia, ja que aquests no estan ensinistrats necessàriament per a persones amb discapacitat i les tasques que

desenvolupen es poden considerar com una ajuda psicoterapèutica per a un col·lectiu molt ampli de persones.

Finalment, cal garantir l'accés als llocs, allotjaments, establiments, locals i transports públics o d'ús públic a les persones amb discapacitat usuàries de gossos d'assistència en els termes que estableix la Llei. El mitjà per aconseguir la seva efectivitat és l'establiment d'un règim sancionador únic, en compliment de la reserva material de la Llei que preveu la Constitució.

TÍTOL I. DRET D'ACCÉS A L'ENTORN

CAPÍTOL 1

Disposicions de caràcter general

Article 1. Objecte de la Llei

1. Aquesta llei té per objecte garantir l'accés a l'entorn de les persones amb discapacitat visual, discapacitat auditiva, discapacitat física, amb autisme o determinades malalties, que vagin acompanyades de gossos d'assistència.
2. Totes les persones amb discapacitat visual, discapacitat auditiva, discapacitat física, amb autisme o determinades malalties, que vagin acompanyades de gossos d'assistència, tenen el dret a accedir, deambular i mantenir-se amb el gos en qualsevol lloc, establiment, local, espai i transport, públic o d'ús públic, amb independència de la titularitat pública o privada, d'acord amb el que s'estableix en l'articulat d'aquesta llei, dins l'àmbit d'actuació de la Generalitat.
3. L'exercici del dret d'admissió queda limitat per les prescripcions d'aquesta llei.

Article 2. Definicions

Al efectes d'aquesta llei es consideren:

Centres d'ensinistrament: els establiments reconeguts oficialment, que disposen de professionals adients i les condicions tècniques, serveis i instal·lacions adequats per a l'ensinistrament, seguiment i control dels gossos que donen servei a les persones amb discapacitat visual, discapacitat auditiva, discapacitat física, amb autisme o determinades malalties.

Contracte de cessió del gos d'assistència: és el formulari entre la persona física o jurídica propietària del gos i l'usuari amb discapacitat per formar la unitat de vinculació.

Agent de socialització: persona que col·labora amb el centre d'ensinistrament en el procés d'educació i socialització del cadell.

Ensinistrador d'un gos d'assistència: persona amb la qualificació professional adient que educa i ensinistra el gos d'assistència per a la realització de les diferents tasques que ha d'assolir a fi de donar servei a les persones amb discapacitat visual, discapacitat auditiva, discapacitat física, amb autisme o determinades malalties.

Espai d'ús públic: es considera que un espai és d'ús públic quan és susceptible de ser utilitzat per una pluralitat determinada o no de persones, sigui o no sigui mitjançant el pagament de preu, quota o similar. L'espai pot ser tancat o a l'aire lliure i la seva titularitat pot ser pública o privada.

Identificació del gos d'assistència: s'entén el distintiu que acredita oficialment un gos com a gos d'assistència, segons es determina en aquesta llei. El distintiu és únic per a tots els tipus de gos d'assistència. Aquest distintiu ha d'anar col·locat en un lloc visible de l'animal.

Nucli zoològic: són aquelles agrupacions, instal·lacions, establiments o centres on es pot realitzar la cria, manteniment, venda, recollida etc. d'animals segons queda determinat en la legislació sectorial vigent en matèria de protecció dels animals.

Passaport Europeu per a animals de companyia: és un document normalitzat per a l'harmonització de les diferents legislacions i controls dels Estats membres de la U.E. que ha d'estar en possessió de la persona usuària del gos. Constitueix l'historial sanitari de l'animal i li permet desplaçar-se per Europa.

Propietari del gos d'assistència: la persona física o jurídica amb capacitat legal per actuar a qui pertany legalment el gos d'assistència.

Unitat de vinculació usuari i gos d'assistència: és la formada per la persona amb discapacitat visual, discapacitat auditiva, discapacitat física, amb autisme o determinades malalties i el gos especialment ensinistrat per a ella, que el centre ensinistrador, oficialment reconegut, li assigna.

Usuari del gos d'assistència: la persona amb discapacitat visual, discapacitat auditiva, discapacitat física, amb autisme o determinades malalties que gaudeix legalment dels serveis que presta un gos d'assistència, reconegut i acreditat oficialment i ensinistrat específicament per a realitzar determinades funcions, que li permeten relacionar-se amb el seu entorn i/o dur a terme les tasques de la vida diària. L'usuari ha de tenir reconeguda legalment la seva discapacitat.

Article 3. Concepte de gos d'assistència

Tenen la consideració de gossos d'assistència aquells que han estat educats i ensinistrats en centres especialitzats, oficialment reconeguts, per a donar servei i assistir a persones amb discapacitat visual, discapacitat auditiva, discapacitat física, amb autisme o determinades malalties.

Article 4. Classificació dels gossos d'assistència

Els gossos d'assistència poden ser classificats d'acord amb els tipus següents:

1. Gos guia o gos pigall: educat i ensinistrat per guiar una persona amb discapacitat visual o sordcegues.
2. Gos de servei: educat i ensinistrat per prestar ajuda en les activitats de la vida diària, tant a l'entorn privat com a l'entorn extern, a les persones que pateixen una discapacitat física.
3. Gos de senyalització de sons: educat i ensinistrat per avisar les persones amb discapacitat auditiva de diferents sons i indicar-li la font de procedència.
4. Gos d'avís: educat i ensinistrat per donar una alerta mèdica a les persones que pateixen malalties com l'epilèpsia, la diabetis o d'altres malalties, que puguin necessitar el seu servei.
5. Gos per a persones amb autisme: educat i ensinistrat per tenir cura de la integritat física, controlar situacions d'emergència i guiar l'usuari que pateix aquesta discapacitat.

CAPÍTOL II

Reconeixement, suspensió i pèrdua de la condició de gos d'assistència

Article 5. Reconeixement del gos d'assistència

1. La condició de gos d'assistència que aquesta llei determina es reconeixerà mitjançant l'acreditació atorgada pel departament de la Generalitat competent en matèria d'assistència i serveis socials a sol·licitud del centre d'ensinistrament. Aquesta acreditació es concreta en un carnet que identifica el gos d'assistència.
2. Per tal de procedir a aquest reconeixement, la persona física o jurídica propietària de l'animal ha de justificar:
 - a) Que el gos d'assistència ha estat ensinistrat per a les finalitats específiques i adequades a la discapacitat, oficialment reconeguda, de l'usuari amb qui formarà la unitat de vinculació.

- b) Que aquest ensinistrament s'ha realitzat per ensinistradors, amb la qualificació professional adient, en un centre d'ensinistrament oficialment reconegut i autoritzat per a aquestes tasques.
 - c) Que té assignat un usuari final amb qui formarà la unitat de vinculació.
 - d) Que s'han complert totes les condicions higièniques i sanitàries que determina aquesta Llei per poder cedir contractualment l'ús del gos d'assistència a la persona amb discapacitat que ha de formar part de la unitat de vinculació.
 - e) Que el gos disposa d'una identificació electrònica amb la implantació d'un xip normalitzat segons les normes ISO 11.784 i ISO 11.785.
 - f) Que el gos disposa del passaport europeu
3. La resolució d'atorgament de l'acreditació d'un gos d'assistència comportarà la inscripció de la unitat de vinculació en el registre que es crea a la disposició addicional segona d'aquesta llei, i l'expedició i lliurament del carnet i distintiu d'identificació oficials.
4. No poden obtenir la condició de gos d'assistència els gossos pertanyents a races potencialment perilloses d'acord amb la normativa reguladora en aquest àmbit.

Article 6. Identificació del gos d'assistència

Sens perjudici de les identificacions que li correspongui al gos com animal de companyia, la condició de gos d'assistència s'acredita mitjançant:

- a) El carnet que l'identifica, expedit per l'òrgan competent. Ha de ser presentat per l'usuari a requeriment de les persones autoritzades per demanar-lo.
- b) Un distintiu d'identificació, de caràcter oficial, a determinar pel departament competent en matèria d'assistència i serveis socials. El gos ha de portar aquest distintiu d'identificació en lloc visible.

Article 7. Condicions higièniques i sanitàries del gos d'assistència

1. Les condicions higièniques i sanitàries que ha de complir el gos d'assistència són:

- a) Estar esterilitzat per evitar els efectes dels canvis dels nivells hormonals.
- b) No patir malalties transmissibles a les persones (ha de complir el quadre d'antropozoonosis vigent en cada moment).

- c) Estar vacunat contra:
 - Ràbia (anualment)
 - Brom, Parvovirus i Hepatitis canina
 - Leptospirosi
- d) Passar un control anual de:
 - Leptospirosi
 - Leishmaniosi
 - Brucel·losi
- e) Passar els controls obligatoris que les autoritats sanitàries competents determinin segons la situació epidemiològica.
- f) Estar desparasitat internament i externament.
- g) Presentar unes bones condicions higièniques: aspecte saludable i net.

2. La revisió sanitària del gos per acreditar el compliment d'allò establert en aquest article es farà anualment.

3. Per tal que el gos d'assistència mantingui l'acreditació, totes aquestes actuacions veterinàries així com els tractaments i l'historial sanitari han de quedar recollits en el passaport europeu, estès, signat i segellat pel veterinari responsable de l'animal.

El passaport europeu i la resta de documentació que aquesta Llei determina per al gos d'assistència han de ser lliurats, pel centre ensinistrador de l'animal, a la persona usuària del gos o al seu pare o mare o a qui exerceixi la tutoria legal en cas de menors d'edat.

Article 8. Responsables

1. Són responsables del compliment de les condicions higièniques i sanitàries a què estan sotmesos els animals domèstics en general i els gossos d'assistència en particular, d'acord amb la normativa vigent:

a) El propietari legal del gos, des del naixement de l'animal fins al moment de la signatura del contracte de cessió del servei del gos d'assistència a l'usuari, i des del final de la vida útil de l'animal fins a la seva mort, si no queda en propietat de l'usuari o d'una altra persona.

b) L'usuari, a partir del moment en què rep legalment aquesta cessió i mentre aquesta perduri.

2. Correspon al propietari la cessió del gos esterilitzat segons es determina a l'art. 7.1.a.

Article 9. Suspensió de la condició de gos d'assistència

1. El departament competent en matèria d'assistència i serveis socials, mitjançant l'òrgan o organisme que designi la persona que en sigui titular, podrà disposar la suspensió de la condició de gos d'assistència quan concorri alguna de les circumstàncies següents:

a) Si el gos d'assistència no compleix les condicions higièniques i sanitàries previstes a l'art. 7 d'aquesta Llei.

b) Si l'usuari no té subscrita la pòlissa d'assegurances de responsabilitat civil del gos d'assistència que es preveu a l'art. 17 d'aquesta llei.

2. La suspensió s'acordarà prèvia la tramitació d'un expedient contradictori en el qual es donarà audiència a l'usuari del gos d'assistència i al centre d'ensinistrament responsable de la unitat i, si s'escau, al propietari del gos.

Si el procediment s'inicia per la causa assenyalada a l'apartat 1.a), caldrà l'informe del veterinari que porti el control sanitari de l'animal.

3. L'acord de suspensió es notificarà a l'usuari, al centre d'ensinistrament, al Registre de gossos d'assistència, per a la seva inscripció o anotació i, si s'escau, al propietari.

4. L'acord de suspensió comporta la retirada temporal del carnet oficial i del distintiu del gos.

5. Acordada la suspensió, l'usuari no podrà exercir el dret d'accés a l'entorn acompanyat del gos. La utilització del gos contravenint els termes establerts en l'acord de suspensió podrà donar lloc a l'exigència de responsabilitat de l'usuari segons es determina a l'article 25.3 g).

6. L'òrgan competent deixarà sense efecte l'acord de suspensió quan:

a) En el cas de la lletra a) de l'apartat 1, si l'usuari aporta el certificat veterinari acreditatiu del compliment de les condicions sanitàries.

b) En el cas de la lletra b) de l'apartat 1, si l'usuari aporta la còpia de la pòlissa d'assegurances de responsabilitat civil.

7. La resolució que deixi sense efectes l'acord de suspensió es notificarà a l'usuari, al centre d'ensinistrament, al Registre, per a la seva inscripció i anotació i, si s'escau, al propietari.

Article 10. Pèrdua de la condició de gos d'assistència

1. El gos d'assistència perdrà la seva condició per algun dels motius següents:

- a) Per la mort de l'animal, certificada per un veterinari col·legiat.
 - b) Per renúncia escrita del seu usuari o del pare o mare o de qui exerceixi la tutoria legal si és menor d'edat, presentada al centre d'ensinistrament responsable de la unitat de vinculació. El centre d'ensinistrament ho comunicarà a l'òrgan competent de la Generalitat.
 - c) Si deixa d'estar vinculat definitivament a una persona amb discapacitat, fet que ha de ser documentat pel centre d'ensinistrament.
 - d) Per incapacitat definitiva per al desenvolupament de les funcions per a les quals va ser instruït, documentada pel centre d'ensinistrament.
 - e) Per haver causat una agressió de la qual s'hagin derivat danys a persones o animals sempre que s'hagi declarat la responsabilitat per sentència ferma. Mentre que no es produeixi la fermesa de la sentència el gos ha de portar morrió.
2. La pèrdua de la condició de gos d'assistència serà declarada pel mateix òrgan que va emetre l'acreditació, amb la prèvia instrucció d'un expedient contradictori, en què es donarà audiència a l'usuari, al centre d'ensinistrament i, si s'escau, al propietari del gos.
3. L'acord de pèrdua de la condició de gos d'assistència comporta la retirada del carnet oficial, del distintiu i de la inscripció registral.

Article 11. Efectes dels acords de suspensió i pèrdua de la condició de gos d'assistència

Els acords de suspensió i pèrdua de la condició de gos d'assistència són immediatament executius sens perjudici dels recursos que resultin procedents.

CAPÍTOL III

Drets i obligacions

Article 12. Dret d'accés a l'entorn

L'usuari de gos d'assistència té reconegut el dret d'accés a l'entorn en els termes establerts en aquesta Llei.

El dret d'accés a l'entorn comporta la facultat d'accedir-hi acompanyat amb el gos d'assistència a tots els llocs, espais i transports, públics o d'ús públic, que es determinen a l'article següent en condició d'igualtat amb la resta de ciutadans. Aquest

dret empara l'accés, la deambulació i la permanència en els dits llocs, espais i transports. Igualment, empara la constant permanència del gos al costat del seu usuari, sense impediment o interrupció que pugui produir distància en l'assistència.

L'accés, la deambulació i la permanència del gos d'assistència en la forma prevista en aquesta Llei no podrà implicar cap despesa addicional al seu usuari, llevat que aquesta tingui caràcter de contraprestació d'un servei específic econòmicament avaluable.

Tampoc no podrà condicionar-se l'exercici d'aquests drets a l'atorgament de cap tipus de garantia.

Article 13. Determinació dels llocs, allotjaments, establiments, locals i transports, públics o d'ús públic.

Als efectes del que estableix l'article anterior, les persones amb discapacitat física, sensorial o amb determinades malalties acompanyades de gossos d'assistència poden accedir als espais que es relacionen en el llistat següent:

a) Llocs, locals i establiments públics o d'ús públic:

- Els descrits en la normativa vigent sobre policia de l'espectacle, les activitats recreatives i els establiments públics.
- Els que es troben inclosos en la normativa vigent en matèria d'assistència i serveis socials.
- Els centres d'esbarjo i temps lliure.
- Instal·lacions esportives incloses les piscines fins al marge de la zona d'aigua.
- Els centres oficials, incloent-hi els edificis judicials.
- Els centres d'ensenyament de tots els nivells, tant públics com privats.
- Els centres sanitaris i assistencials públics i privats.
- Despatxos i oficines de professionals liberals.
- Els centres religiosos.
- Els museus i locals d'ús públic o d'atenció al públic.
- Els espais d'ús general i públic de les estacions de qualsevol tipus de transport públic o d'ús públic i dels aeroports i ports.
- Qualsevol altre lloc, local o establiment d'ús públic o d'atenció al públic.

b) Allotjaments i altres establiments turístics: els hotels, els albergs, els campaments, els bungalows, els apartaments, els càmpings, el balnearis, els parcs aquàtics, d'atraccions, temàtics i zoològics i els establiments turístics en general.

c) Transport públics: qualsevol tipus de transport col·lectiu que sigui públic o d'ús públics com els taxis i els serveis urbans i interurbans, en l'àmbit de les competències de les administracions catalanes i que efectuïn el seu servei dins del territori de Catalunya.

d) Platges, rius, llacs i altre superfícies o masses d'aigua.

e) Espais naturals de protecció especial, on quedi expressament prohibit l'accés amb gossos. Aquesta prohibició no serà d'aplicació per a les persones amb discapacitat usuàries de gossos d'assistència.

Article 14. Exercici dels drets de l'usuari de gos d'assistència

En l'exercici del dret d'accés al llocs, espais i transports abans descrits s'observaran les normes següents:

1. L'usuari de gos d'assistència tindrà preferència d'ús en la reserva del seient per a persones amb discapacitat adjacent al passadís o amb més espai lliure en els transports públics o d'ús públic. El gos ha d'anar estès als seus peus o al seu costat.
2. En els taxis es permet com a màxim l'accés a dos usuaris de gos d'assistència. El gos ha d'anar estès als peus. En els altres mitjans de transport, el titular del vehicle, en funció de la capacitat d'aquest, podrà limitar el nombre màxim de gossos d'assistència.
3. El gos no computa com a plaça en cap tipus de transports dels relacionats en aquesta llei.
4. L'usuari de gos d'assistència tindrà preferència de reserva de la llitera inferior quan utilitzi el servei de lliteres en els transports que disposin d'aquest servei. Per a l'exercici d'aquest dret caldrà comunicar-lo en el moment de la reserva del bitllet a la companyia de transport que correspongui.

Article 15. Limitacions del dret d'accés

1. L'usuari no podrà exercir el dret d'accés reconegut en aquesta Llei quan concorri alguna de les circumstàncies següents:
 - a) Quan el gos d'assistència presenti signes evidents de malaltia com ara deposicions diarreiques, secrecions anormals o ferides obertes.
 - b) Quan el gos d'assistència presenti signes evidents de manca d'higiene.
 - c) Quan s'aprecii l'existència d'una situació de risc imminent i greu per a la integritat física de l'usuari, del gos d'assistència o de terceres persones.
2. En qualsevol cas, la denegació del dret d'accés fonamentada en la concurrència d'alguna de les anteriors circumstàncies ha de ser realitzada per la persona responsable de l'espai, establiment o local, el qual haurà d'indicar a l'usuari la causa que justifica la denegació i, si aquest ho requereix, fer-la constar per escrit.
3. El dret d'accés queda prohibit en els espais següents:

- a) En les zones de manipulació d'aliments i privatives del personal dels restaurants, bars, cafeteries i altres llocs destinats a la restauració.
- b) En els quiròfans, espais on es realitzen les cures o tractaments dels serveis d'urgències, zones de cures intensives o zones que per la seva funció han d'estar en condicions higièniques especials.
- c) Queda prohibit l'accés dels gos d'assistència a l'aigua de les piscines. L'accés d'aquests gossos a l'aigua de les platges o altres superfícies o masses d'aigua es regeix per allò que estableixen les corresponents ordenances municipals pels animals de companyia.

Article 16. Dret d'accés dels ensinistradors i agents de socialització

Les persones ensinistradores i els o les agents de socialització dels centres oficialment reconeguts tindran els mateixos drets d'accés a l'entorn que la llei atribueix a les persones amb discapacitat visual, amb discapacitat auditiva, amb determinades malalties o autistes, usuàries de gossos d'assistència, quan vagin acompanyades de gossos d'assistència durant les fases de socialització, ensinistrament, adaptació final i reeducació dels animals.

La persona ensinistradora o l'agent de socialització acreditarà la seva condició mitjançant la documentació expedida pel centre d'ensinistrament.

Article 17. Obligacions dels usuaris, propietaris, ensinistradors i agents de socialització dels gossos d'assistència

1. Són obligacions de l'usuari d'un gos d'assistència:

- a) Mantenir les condicions higièniques i sanitàries, de benestar i de seguretat que determina la legislació vigent en matèria de protecció animal i les detallades a l'article 7 d'aquesta llei.
- b) Tenir una pòlissa d'assegurança de responsabilitat civil, fins al límit de cobriment de la responsabilitat civil que determini la persona titular del Departament de la Generalitat competent en matèria d'assistència i serveis socials.
- c) Mantenir col·locada en el gos de forma visible, la identificació de l'animal com a gos d'assistència.
- d) Exhibir la documentació sanitària del gos d'assistència, concretada en el passaport europeu, i l'acreditativa de la seva condició a requeriment de les persones autoritzades.

- e) Mantenir el gos al seu costat, amb la subjecció que en cada cas convingui, en els llocs, establiments i transports referits en aquesta llei.
- f) Complir les condicions de cura i tractament de l'animal i d'altres que siguin especificades en el contracte de cessió per part de l'entitat propietària.
- g) Utilitzar el gos d'assistència exclusivament per a la realització de les funcions pròpies del seu ensinistrament.
- h) Complir i respectar les normes d'higiene i de seguretat a les vies i llocs d'ús públic en la mesura que li permeti la seva discapacitat.
- i) Comunicar la desaparició de l'animal a l'ajuntament del municipi on estigui censat i al centre d'ensinistrament propietari del gos d'assistència en un termini màxim de 48 hores del fet. Totes dues comunicacions s'han de realitzar de manera que en quedi constància.

2. El propietari del gos d'assistència estarà subjecte a les obligacions determinades a les lletres a) i b) de l'apartat 1 respecte dels gossos que estan sent ensinistrats. No serà necessària la subscripció d'una nova pòlissa d'assegurances quan estigui operativa la cobertura que tingui subscripta l'usuari del gos d'assistència.

3. Les persones ensinistradores i els o les agents de socialització dels centres d'ensinistrament de gossos d'assistència són responsables de complir les obligacions previstes a les lletres e) i h) de l'apartat 1 respecte dels gossos propietat del centre d'ensinistrament mentre es trobin en fase d'ensinistrament, d'educació i de socialització.

4. Les persones autoritzades per requerir la documentació que acredita la condició de gos d'assistència són:

- a) El personal funcionari que determini la persona titular del departament competent en matèria d'assistència i serveis socials, els quals han de portar l'acreditació corresponent.
- b) Els o les agents de l'autoritat estatal, autonòmica i local responsables de la vigilància dels llocs, espais i mitjans de transport habilitats per a l'accés de l'usuari acompanyat de gos d'assistència.

Article 18. Responsabilitat de les persones usuàries

La persona usuària d'un gos d'assistència és responsable dels danys, els perjudicis i les molèsties que ocasioni a les persones, a altres animals, als béns, a les vies i espais públics i al medi natural en general, d'acord amb el que estableix la legislació civil aplicable.

CAPÍTOL IV

Centres d'ensinistrament

Article 19. Reconeixement dels centres d'ensinistrament de gossos d'assistència.

1. Per tal que un centre d'ensinistrament pugui ser reconegut com a centre d'ensinistrament de gossos d'assistència ha de complir els requisits següents:

- a) El centre ha de tenir personalitat jurídica pròpia o ser un establiment d'una entitat amb personalitat jurídica pròpia.
- b) Ha de comptar amb l'espai físic suficient per a l'exercici de l'activitat.
- c) Ha de complir la legislació vigent en matèria de salut i protecció animal i medi ambient, i disposar de les llicències municipals que siguin preceptives.
- d) Ha d'estar vinculat a un nucli zoològic inscrit en el Registre de nuclis zoològics del departament competent en matèria de protecció d'animals.
- e) Ha de disposar del següent personal mínim:
 - Un director o directora responsable del funcionament del centre
 - El personal necessari per al desenvolupament de l'activitat d'ensinistrament de gossos d'assistència i la creació de la unitat de vinculació usuari-gos d'assistència i, en qualsevol cas, de:
 - a) un professional de l'ensinistrament de gossos d'assistència amb la qualificació professional adient
 - b) un professional de la veterinària, en exercici de la seva professió
 - c) un professional de la psicologia, en exercici de la seva professió.

Els professionals dels apartats b) i c) poden prestar els seus serveis al centre d'ensinistrament com a professionals autònoms. En qualsevol cas, han d'estar vinculats amb el centre mitjançant un document en el qual constin els drets i les obligacions d'ambdues parts.

No obstant això, la figura del psicòleg no serà exigible si, valorada per l'òrgan competent per al reconeixement de centres d'ensinistrament la formació acadèmica de l'ensinistrador, resulta aquest amb coneixements suficients per avaluar i controlar de forma adequada la unitat de vinculació.

- f) El centre ha d'estar afiliat en condicions de ple dret a alguna federació o associació europees o d'altre àmbit internacional de gossos d'assistència.

2. L'incompliment sobrevingut de les condicions establertes per al reconeixement dels centres d'ensinistrament de gossos d'assistència comporta, prèvia la instrucció del corresponent expedient contradictori, la pèrdua d'aquest reconeixement i la cancel·lació de les seves dades en el Registre de Centres d'Ensinistrament i Unitats de Vinculació que es crea en aquesta llei.

Article 20. Obligacions del centre d'ensinistrament

Són obligacions del centre d'ensinistrament en relació amb els gossos d'assistència entregats als usuaris:

- a) Garantir que els gossos d'assistència compleixen els estàndards d'ensinistrament que l'associació o federació europea o internacional a la qual estiguin afiliats determinin com a mínims.
- b) Realitzar, un cop l'any com a mínim, el control i seguiment del funcionament de la unitat de vinculació.
- c) Facilitar al departament de la Generalitat i a les altres administracions públiques, competents en matèria de protecció dels animals, la documentació necessària per a l'exercici de les seves funcions d'inspecció.

Article 21. Procediment per al reconeixement

1. El procediment per al reconeixement del centre d'ensinistrament de gossos d'assistència s'iniciarà amb la sol·licitud de reconeixement que ha de presentar el o la titular del centre o qui ostenta la representació legal adreçada al departament amb competències en matèria d'assistència i serveis socials.
2. A la sol·licitud cal adjuntar la documentació acreditativa del compliment dels requisits necessaris per al reconeixement segons s'especifica a l'article 19 d'aquesta llei.
3. La durada del procediment no excedirà el termini de 6 mesos. Transcorregut aquest termini sense que hagi resolució expressa, la sol·licitud s'entendrà desestimada per silenci administratiu.

CAPÍTOL V

Competències

Article 22. Òrgans competents

1. Correspon al departament de la Generalitat que tingui atribuïdes les competències en matèria d'assistència i serveis socials el reconeixement oficial dels centres d'ensinistrament de gossos d'assistència.
2. L'òrgan o organisme competent per dictar la resolució de reconeixement serà determinat per la persona titular de l'esmentat departament.
3. En els expedients de reconeixement dels centres d'ensinistrament de gossos d'assistència, el departament competent per a la tramitació i resolució d'aquests expedients ha de sol·licitar, si s'escau, informes als altres departaments de la Generalitat competents per raó de les matèries objecte d'autorització o llicència, així com als ajuntaments dels municipis on es localitzen els esmentats centres, sobre els requisits exigibles per al corresponent reconeixement.

TÍTOL II. RÈGIM SANCIONADOR

CAPÍTOL I

Infraccions i Sancions

Article 23. Infraccions

L'incompliment del que es disposa en aquesta Llei constitueix infracció administrativa i ha d'ésser sancionat d'acord amb el que disposen els articles següents.

Article 24. Subjectes responsables

1. Són subjectes responsables de les infraccions administratives, en concepte d'autoria, les persones físiques o jurídiques que realitzin, directament o indirecta, les accions o omissions tipificades en aquesta Llei.
2. Responen solidàriament:
 - a) Les persones físiques o jurídiques que cooperin en la seva execució mitjançant una acció sense la qual la infracció no s'hagués produït.
 - b) Les persones físiques o jurídiques que organitzin les activitats o explotin els establiments, les persones titulars de la corresponent llicència o, si s'escau, els o les responsables de l'entitat pública o privada titular del servei, quan no compleixin el deure de prevenir la comissió per una tercera persona de les infraccions tipificades en aquesta Llei.

Article 25. Classificació de les infraccions

1. Les infraccions establertes en aquesta Llei es classifiquen en lleus, greus i molt greus.

2. Són infraccions lleus:

- a) Tota conducta que, sense infringir els drets reconeguts en la present Llei, en dificultin l'exercici.
- b) L'exigència de forma arbitrària o sense motiu de la documentació acreditativa del gos d'assistència o de la discapacitat de l'usuari.
- c) L'incompliment de qualsevol de les obligacions que l'article 17 d'aquesta Llei imposa a les persones usuàries, propietàries, ensinistradores i agents de socialització del gos d'assistència.
- d) Qualsevol altra infracció de les disposicions de la present Llei o de la normativa que la desenvolupi que no estigui tipificada com a falta greu o molt greu.

3. Són infraccions greus:

- a) El fet d'impedir l'accés, la deambulació o la permanència de les persones amb discapacitat acompanyades de gos d'assistència en qualsevol dels llocs, establiments o mitjans de transport determinats a l'article 13 d'aquesta Llei, quan siguin de titularitat privada.
- b) La percepció de despeses contravenint el que es disposa a l'article 12 d'aquesta Llei.
- c) L'ús fraudulent de la identificació del gos d'assistència, mitjançant un gos que no estigui acreditat com a tal.
- d) L'ús fraudulent del gos d'assistència per una persona que no sigui la usuària que forma la unitat de vinculació amb el gos, o l'ensinistradora o l'agent de socialització.
- e) L'ensinistrament del gos per persona no acreditada com a ensinistrador o ensinistradora amb reconeixement oficial.
- f) No donar a l'animal l'atenció veterinària que es determina en aquesta llei.
- g) La utilització del gos d'assistència després d'haver estat suspesa la seva condició per l'òrgan administratiu corresponent.
- h) La comissió de tres faltes lleus, amb imposició de sanció mitjançant resolució ferma, en el període de dos anys.

4. Són infraccions molt greus:

- a) El fet d'impedir l'accés, la deambulació o la permanència de les persones amb discapacitat acompanyades de gos d'assistència en qualsevol dels llocs, establiments o mitjans de transport determinats a l'article 13 d'aquesta Llei, quan siguin de titularitat pública.
- b) Privar de forma intencionada una persona amb discapacitat del seu gos d'assistència, quan aquest fet no constitueixi infracció penal.

- c) La comissió de tres faltes greus, amb imposició de sanció mitjançant resolució ferma, en el període de dos anys.

Article 26. Sancions

1. Les infraccions lleus seran sancionades amb multa de 300,- a 600,- €
2. Les infraccions greus seran sancionades amb multa de 601,- a 3.000.- €
3. Les infraccions molt greus seran sancionades amb multa de 3.001.-a 9.000.- €

Article 27. Graduació de les sancions

1. Per a la graduació de les sancions, cal tenir en compte:
 - a) L'existència d'intencionalitat o negligència en les persones infractores.
 - b) L'importància dels perjudicis causats.
 - c) La reiteració o la reincidència.
 - d) La transcendència social dels fets sancionats.
 - e) El risc que s'hagi produït.
 - f) La diligència exigible a la persona infractora, segons la seva experiència i coneixement de les funcions laborals.
 - g) El fet que hi hagi requeriment previ.
2. Als efectes d'aquesta Llei, s'entén que hi ha reiteració o reincidència quan es dictin dues resolucions fermes en el període de dos anys per la comissió d'infraccions de diferent o de la mateixa naturalesa.

Article 28. Prescripció d'infraccions i sancions

1. Les infraccions administratives establertes en aquesta Llei prescriuen:
 - a) Les lleus, al cap d'un any d'haver estat comeses.
 - b) Les greus, al cap de dos anys d'haver estat comeses.
 - c) Les molt greus, al cap de tres anys d'haver estat comeses.
2. Les sancions prescriuen a l'any comptat des de la data en què hagin guanyat ferma les corresponents resolucions.

Article 29. Responsabilitat civil

La imposició d'una sanció no exclou la responsabilitat civil ni la indemnització, si escau, dels danys i perjudicis que es puguin derivar de la conducta que ha estat objecte de sanció administrativa, d'acord amb la normativa vigent.

CAPÍTOL II

Competències i procediment

Article 30. Òrgans competents

1. Les competències d'incoació, tramitació i resolució dels expedients sancionadors emparats per aquesta Llei, correspondran a la unitat directiva o els òrgans que les tinguin atribuïdes de conformitat amb a normativa referida al règim sancionador en matèria de serveis socials.
2. En la tramitació dels expedients sancionadors s'han de tenir en compte, si es considera procedent, els informes que puguin emetre els diferents Departaments de la Generalitat que resultin afectats per raó de la matèria.
3. Els expedients sancionadors per faltes tipificades a la Llei de protecció dels animals seran tramitats i resolts pels òrgans determinats a l'esmentada Llei.

Article 31 . Procediment aplicable

El procediment aplicable per a la imposició de les sancions establertes en aquesta Llei serà el previst, amb caràcter general, per a l'Administració de la Generalitat de Catalunya.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera. Identificació del gos d'assistència: carnet i distintiu

El Departament competent en matèria d'assistència i serveis socials establirà el contingut del carnet i del distintiu d'identificació del gos d'assistència, que es preveu a l'article 6 d'aquesta Llei.

Segona. Registre de centres i unitats de vinculació

Sens perjudici del Registre general d'animals de companyia adscrit al departament competent en matèria de protecció dels animals, es crea dins del Departament amb competències en matèria d'assistència i serveis socials el registre de Centres d'Ensinistrament i Unitats de Vinculació, que comptarà amb dues seccions, de centres i d'unitats de vinculació, i que serà regulat pel mateix Departament.

Tercera. Convenis

El Departament amb competències en matèria d'assistència i serveis socials formalitzarà un conveni amb el Consell del Col·legi de Veterinaris de Catalunya, o, amb l'entitat o organisme que estigui en possessió de les dades adients, per tal de disposar, introduir i compartir les dades del seu registre que facin referència a persones usuàries de gossos d'assistència.

Aquestes dades inclouran sistemàticament la variable sexe per tal de facilitar els estudis científics, estadístics i informes de gènere, d'acord amb la normativa vigent sobre aquesta matèria, i respectant, en tot cas, la normativa vigent en matèria de protecció de dades personals.

Quarta. De la creació d'una qualificació professional d'ensinistrador de gossos d'assistència

El Departament competent en matèria de qualificacions professionals procedirà a l'elaboració d'una qualificació professional, i de la seva formació modular associada, d'ensinistrament de gossos d'assistència.

Així mateix durà a terme les mesures d'acció positiva d'informació, orientació, motivació, assessorament o d'altres procediments que facilitin i fomentin la presència de les dones en aquesta formació.

Cinquena. Suport econòmic a les persones amb discapacitat que precisin del servei d'un gos d'assistència

El Govern de la Generalitat podrà donar suport econòmic a les persones amb discapacitat física, discapacitat visual, discapacitat auditiva, amb autisme o determinades malalties usuàries de gossos d'assistència, en les condicions que estableixin les corresponents convocatòries, per a la creació, manteniment i seguiment anual de la unitat de vinculació, d'acord amb les previsions pressupostàries.

Sisena. Campanyes de divulgació i sensibilització ciutadana

El Govern de la Generalitat promourà campanyes informatives, divulgatives i educatives dirigides a la població en general i, amb especial èmfasi, als centres d'ensenyament de tots els nivells, per tal de sensibilitzar els i les alumnes i educar-los en tot allò referent a les persones amb discapacitat usuàries de gossos d'assistència per assolir llur integració real i efectiva.

Setena. Reconeixement de gossos d'assistència de fora de l'àmbit de Catalunya

Les persones amb discapacitat, usuàries de gossos d'assistència, que tinguin acreditats els seus gossos en una altra administració autonòmica o en un altre país de conformitat amb les normes que regeixen en el seu lloc de residència, i que es desplacin temporalment per Catalunya, gaudiran dels drets que queden recollits en aquesta Llei i les disposicions que la desenvolupin.

Les persones amb discapacitat, usuàries de gossos d'assistència, que tinguin acreditats els seus gossos en una altra administració autonòmica o en un altre país de conformitat amb les normes que regeixen en el seu lloc de residència, i estableixin la seva residència legal a Catalunya, han d'acreditar els gossos segons el procediment establert en aquesta Llei.

Vuitena. Accessibilitat Universal

El compliment de la garantia d'accessibilitat establerta en aquesta Llei per a les persones amb discapacitat, acompanyades de gossos d'assistència, s'entén sens perjudici d'allò que, amb caràcter general, estableixi la llei vigent en matèria de d'accessibilitat.

Novena. Destinació dels ingressos procedents de les sancions

El Departament competent en matèria d'assistència i serveis socials, destinarà els imports de les sancions al suport, divulgació i promoció dels gossos d'assistència.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera. Altres gossos d'assistència

1. EL gossos pigalls ensinistrats o adquirits a institucions internacionals reconegudes i atorgats al seus usuaris per la "Organización Nacional de Ciegos Españoles (ONCE)" tenen reconeguda automàticament la condició de gos d'assistència.

No obstant i en el termini d'un any des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, han de sol·licitar l'adequació de l'acreditació dels seus gossos als requisits de reconeixement i identificació que s'hi preveuen.

2. Els propietaris o usuaris d'altres gossos d'assistència existents en l'actualitat han d'adequar les condicions dels seus gossos a les establertes en aquesta llei per a poder ser reconeguts.

Segona. Professionals ensinistradors sense qualificació professional oficialment reconeguda

Mentre no s'implanti la qualificació professional oficialment reconeguda d'ensinistrador de gossos d'assistència, podran exercir com a ensinistradors en els centres reconeguts d'ensinistrament de gossos d'assistència, les persones que compleixin algun dels següents requisits:

a) Acreditar experiència durant un mínim de tres anys com a ensinistradors d'algun dels tipus de gossos d'assistència.

b) Estar en possessió d'un títol o diploma d'ensinistrador d'algun dels tipus de gossos d'assistència per una altra escola nacional o estrangera de reconegut prestigi.

Un cop implantada la qualificació professional, i utilitzant-la com a referent, es desenvoluparà un procés d'acreditació de competències per a la certificació de la competència professional.

Tercera. Adaptació de les ordenances municipals

En el termini d'un any comptat a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, els ajuntaments han de procedir a modificar les ordenances, adequant-les al que es preveu en el seu articulat.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Queda derogada la Llei 10/1993, de 8 d'octubre, que regula l'accés a l'entorn de les persones amb discapacitat visual acompanyades de gossos pigall.

DISPOSICIONS FINALS

Primera. Desenvolupament, aplicació i compliment de la Llei

Es faculta el Govern de la Generalitat i el departament amb competències en matèria d'assistència i serveis socials perquè, en l'àmbit de les seves competències respectives, dictin les disposicions que siguin necessàries per al desenvolupament, l'aplicació i el compliment d'aquesta Llei.

Segona. Altres tipus de gossos d'assistència

Es faculta el Departament competent en matèria d'assistència i serveis socials a ampliar els tipus de gossos d'assistència, quan tingui constància que l'ensinistrament en les noves variants de protecció han assolit un resultat positiu.

Tercera. Pròrroga de l'habilitació dels ensinistradors

El Govern de la Generalitat podrà prorrogar l'habilitació concedida a les persones compreses a la disposició transitòria segona, un cop implantada la qualificació professional d'ensinistrador de gossos d'assistència, si ho considera adient.

Quarta. Actualització de les sancions pecuniàries

Per decret del Govern de la Generalitat es poden actualitzar els màxims de les sancions pecuniàries establertes per aquesta Llei.

Cinquena. Entrada en vigor de la llei

Aquesta Llei entrarà en vigor l'endemà de la data de la seva publicació en el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya.

Aquest text és transcripció del document de treball lliurat pel Departament d'Acció Social i Ciutadania de la Generalitat de Catalunya.